

HUDBA AKO ČIN – progresívne postupy hudobnej edukácie

Forma štúdia:

Kombinovaná forma 60 hodín:

- prezenčne 30 hodín,
- 30 hodín distančne.

Ciele:

absolvent vzdelávacieho programu:

- získa teoretický fundament v oblasti súčasných progresívnych hudobno-výchovných koncepcií,
- nadobudne praktickú skúsenosť v oblasti progresívnych hudobno-výchovných koncepcií vychádzajúcich z Orffovho Schulwerku a tzv. Kodályovej a Dalcrozovej metódy
- bude schopný samostatne a kreatívne vytvoriť a aplikovať metodický návrh v intenciách orffovsko-kodályovskej hudobno-edukačnej filozofie,
- získa kompetencie v oblasti metodológie univerzálne aplikovateľnej vo vyučovacích predmetoch hudobného odboru základnej umeleckej školy

Obsah programu:

I. modul: Percepčné činnosti. Počúvanie hudby	2 hodiny
II. modul: Rytmická výchova	5 hodín
III. modul: Intonačná výchova	3 hodiny
IV. modul: Inštrumentálne činnosti – práca s elementárnym inštrumentárom	4 hodiny
V. modul: Hudobno-pohybové činnosti	4 hodiny
VI. modul: Elementárna improvizácia	4 hodiny
VII. modul: Hudobno-dramatické činnosti, hudba a iné druhy umenia	2 hodiny
VIII. modul: Elementárna kompozícia	2 hodiny
IX. modul: Príprava učiteľa na vyučovanie	4 hodiny

I. modul

1. Zvuk ako základný prostriedok hudobného umenia.

Základné atribúty zvuku v metódach didaktiky hudby.

2. Počúvanie hudby

Metodika počúvania hudby – princípy, edukačné aktivity, metodické postupy. Intencionálna a neintencionálna hudobná tvorba pre deti.

II. modul

3. Rytmus a rytmická výchova I

Práca s textom (riekanky, rečňovanky, vyčítanky), slovo a rytmus, rytmizovanie pôvodne nerytmických slovných celkov, deklamácia, artikulácia.

4. Rytmus a rytmická výchova II

Metrum. Krok, kráčanie ako základný lokomočný pohyb v hudobno-pohybových činnostiach.

5. Rytmus a rytmická výchova III

Základné rytmické modely, rytmické slabiky, rytmické ručné znaky. Metodika práce s modelmi v hudobno-edukačnom procese.

6. Rytmus a rytmická výchova IV

Tempo. Metodické postupy zamerané na osvojovanie si tempa a časového rozmeru hudobného umenia.

7. Rytmus a tón. Melodicko-rytmické vzťahy.

Aplikácia základných rytmických modelov na základné melodické modely (so-mi - ta-ta, so-la-so-mi - ti-ti-ti-ti, do-re-mi - ti-ti-ta atď.) Vytváranie vlastných melodicko-rytmických foriem

III. modul

8. Tón, melódia I

Výška (frekvencia) tónu. Spoznávanie a metódy osvojovania si základných atribútov tónu.

9. Tón, melódia II

Intonačná výchova. Princípy Kodályovej metódy. Základné melodické modely (so-mi, la-so-mi, do-re-mi, do-so-do, do-ti), využitie melodických modelov v hudobnej edukácii. Fonogestika.

10. Tón, melódia III

Práca s piesňou, pedagogická interpretácia, metódy nácviku, tvorba edukačných aktivít.

IV. modul

11. Inštrumentálny sprievod k piesňam s dôrazom na elementárne hudobné nástroje

12. Inštrumentálne činnosti I

Hudobný nástroj ako objekt – zdroj zvuku vedome použitý v hudobnom procese. Hra na objektoch, na tele.

13. Inštrumentálne činnosti II

Hornbostel-Sachsova klasifikácia hudobných nástrojov. Charakteristika elementárnych hudobných nástrojov.

14. Inštrumentálne činnosti III

Výroba elementárnych hudobných nástrojov a ich využitie v hudobnom a edukačnom procese. Princípy projektového vyučovania v hudobnej výchove.

V. modul

15. Hudobno-pohybové činnosti I

Telo, pohyb, priestor. Rozvoj auditívno-motorických schopností

16. Hudobno-pohybové činnosti II

Hudobno-pohybové činnosti v rytmickej výchove

17. Hudobno-pohybové činnosti III

Hudobno-pohybové činnosti ako prostriedok diagnostikovania kvality percepcie

18. Hudobno-pohybové činnosti IV

Hudobno-pohybové činnosti ako aktívna účasť na hudobnom procese, ako prostriedok spoznávania hudobno-výrazových prostriedkov, hudobnej tektoniky.

VI. modul

19. Elementárna improvizácia I

Princípy, metódy

20. Elementárna improvizácia II

Improvizácia v hlavových činnostiach. Práca s hlasom a rozličnými zvukmi, s hláskami, slabikami, slovami, textom.

21. Elementárna improvizácia III

Improvizácia v inštrumentálnych činnostiach. Metódy.

22. Elementárna improvizácia IV

Improvizácia v hudobno-pohybových činnostiach.

VII. modul

23. Hudobno-dramatické činnosti

Tvorivá dramatika v hudobnej edukácii.

24. Hudba a vizuálne umenie, vizualizácia hudby, multisenzibilizácia, polyestetické vnímanie hudby

Metódy, edukačné aktivity

VIII. modul

25. Elementárna kompozícia I

Grafické partitúry. Self: New Sounds in Class

26. Elementárna improvizácia a kompozícia

T. Boroš: Skladačky – Bausteine – metodika a modely pre elementárnu improvizáciu a kompozíciu

IX. modul

27. Príprava na vyučovanie I

Tvorba hudobno-edukačných konštruktov. Postupy.

28. Príprava na vyučovanie II

Selekcia materiálov na vyučovanie, tvorba pomôcok

29. Príprava záverečného projektu I

Brainstorming, konzultácie

30. Príprava záverečného projektu II

Konkretizovanie návrhov a ich overovanie v praktických činnostiach

Profil absolventa:

Absolvent je schopný samostatne tvoriť metodické postupy, príp. adaptovať metodiky, ktoré si v programe vyskúšal. Vedomosti a zručnosti, ktoré týmto vzdelávaním získa výrazne inovujú a zefektívnia jeho vlastný hudobno-výchovný proces, iniciujú kreatívne myslenie, inšpirujú k vlastným tvorivým riešeniam v oblasti pedagogiky a povzbudia v jeho ďalšej pedagogickej práci. Získa fundament pre ďalší osobnostný rozvoj vo vyučovaní hudobnej výchovy, inšpiruje k rozšíreniu učiva a vytvorenie obsahových alternatív vo výučbe hudobno-teoretických a hudobno-umeleckých predmetov ZUŠ.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončovanie:

Záverečná prezentácia a pohovor pred trojčlennou skúšobnou komisiou. Budúci absolvent musí samostatne vytvoriť a prezentovať konkrétnu funkčnú metodiku, konzultovanú s lektorom kontinuálneho vzdelávania. V záverečnej prezentácii musí adept preukázať samostatnú tvorivú prácu a pochopenie zvládnutého učiva. Na ukončenie programu kontinuálneho vzdelávania je potrebná účasť najmenej 80% z celkového rozsahu programu kontinuálneho vzdelávania v zmysle § 4 ods. 5 vyhlášky MŠ SR č. 445/2009 Z. z. o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

Výstupom dištančnej formy kontinuálneho vzdelávania je písomná práca z okruhu záverečných tém predkladaného kontinuálneho vzdelávania v rozsahu 10 strán: textu (normované strany), resp. metodických návrhov hudobno-edukačných aktivít, resp. notového materiálu originálneho hudobno-didaktického materiálu (autorom je absolvent kurzu).

Okruh záverečných tém k ukončeniu kontinuálneho vzdelávania je stanovený nasledovne:

- Elementárna improvizácia a kompozícia – metodické návrhy
- Hudobno-pohybové činnosti ako prostriedok na dosiahnutie konkrétnych edukačných cieľov
- Výroba a použitie elementárnych hudobných nástrojov v hudobnej edukácii
- Hlas, reč, spev ako prostriedok rozvoja hudobných schopností
- Adaptácia detských hier v hudobnej edukácii
- Vývoj hudobnej pedagogiky v 20. a 21. storočí
- Metódy spoznávania a osvojovania vlastností zvuku

Lektori programu:

Mgr. art. Tomáš Boroš, PhD., ArtD.

Mgr. art. Ivan Šiller, ArtD.

Garant programu:

Mgr. art. Tomáš Boroš, PhD., ArtD.

Katedra hudobnej výchovy, Pedagogická fakulta,

Univerzita Komenského v Bratislave.